



۲۰۲۰/۰۳/۰۶



عبدالحمید سامع

## طالب افغان چه بود، چه شد و چه خواهد شد!

(قسمت هژدهم)



یادداشت: این مطلب برای بار اول به تاریخ ۲۰۱۲/۰۸/۲۵ نشر شده است. از هیئت محترم نشراتی "آریانا افغانستان آنلاین" تمنا می‌داریم تا نشر آنرا، که فقط بعضی مطالب و تصاویر تکمیلی باکمی تغییر تهیه شده است، ممکن سازند.

احتمالاً در تحت، تأثیر فشارهای وسیع بین المللی، پس از خاتمه یافتن «گروگانگیری طیاره ربایان» طیاره هندی، در فضای مناسبات بین المللی، همچو شرایطی هم برای اذهان عامه مساعد بوده باشد که پاکستان از وزیر خارجه طالبان برای صحبت روی مسائل، در اسلام آباد، دعوت بعمل می آورد.



چنانچه به تاریخ ۲۴ جنوری ۲۰۰۰م، «بی.بی.سی.» گزارشی را تحت عنوان: «پاکستان بر طالبان به خاطر صلح فشار می آورد»، بدست

نشر می سپارد. در قسمت های قبلی فقط عکس این دو مأمور «هم سطح»، در مورد دیگری نمایش داده شده بود، حال به عنوان تکرار احسن به ارتباط این سفر دوباره زیر نظر می گیریم:

در متن گزارش می خوانیم: «پاکستان برجانبش طالبان حاکم در افغانستان تأکید ورزیده است، تا تلاش های وسیعتر بخاطر ختم جنگ داخلی طولانی، بکار برند.» درین «راپور» طوری که در عکس نیز دیده می شود، وکیل احمد متوکل وزیر خارجه طالبان، در یک سفر سه روزه با عبدالستار وزیر خارجه پاکستان، وارد اسلام آباد گردیده است. درین گزارش طوری نشان داده می شود که گویا تأکید کننده و تقاضا کننده برای صلح و ختم جنگ، عبدالستار وزیر خارجه پاکستان بوده است. بار دیگر تکرار از زبان عبدالستار وزیر خارجه پاکستان نقل قول را بدین متن می نویسد: «وزیر خارجه بر ضرورت عاجل اقدامات برای برقراری صلح در افغانستان از طریق مذاکره و مصالحه، تأکید ورزیده است.» این اظهار را گزارشگر از یک اعلامیه رسمی وزارت خارجه اقتباس نموده است.

از آدرس وکیل احمد می نویسد که گویا «طالبان حاضر به مذاکره با مخالفین می باشند. لیکن هیچ جایی برای مذاکره در مورد مقام ملا عمر، بحیث رهبر عالی افغانستان وجود ندارد.» در عین زمان مدعی شده است، که با «کوشش های بین المللی»، در مبارزه علیه «تروریسم» و مبارزه علیه « قاچاق مواد مخدره» موافق می باشد.

لیکن در عین زمان با صراحت اظهار داشته است، که «افغانستان در برابر فشار های بین المللی، تحت رهبری اضلاع متحده به خاطر اخراج «فراری سعودی»، «اوساما بن لادن»، قد خم نخواهد کرد.»

بر اساس همین موضوع بوده است، که سازمان ملل متحد، بر «طالبان» تحریم هائی را وضع نموده است. از جانب دیگر صاحب نظران، بخوبی می دانند که پاکستان، از «طالبان» حمایت می کند، که باید بطور صریح رسوا گردد، ولی شواهد از فضای کار شورای «امنیت» سازمان ملل متحد از آن دوری می جویند. زیرا مسئولین، با نگرانی از اینکه، بر «پروسه جاری» بخاطر مذاکرات صلح، اثر منفی وارد خواهد کرد، در گیر اند و کاری درین جهت انجام داده نمی توانستند. همین مناسبات است، که در روابط «پاکستان با اضلاع متحده امریکا» که هر دو دارای مناسبات عمیق دیرینه می باشند، گاه گاه اقلأ در سطح مطبوعات، فضای «گرد آلود» بوجود آورده است. بسیاری از آگاهان، گاه گاه، چنین حالات را «بازی های» فریب دهنده می نامند. هیچ عقل سلیم با داشتن بدن سالم نمی تواند، معتقد گردانیده شود که اگر «طالبان» زاده استخبارات پاکستان، در تفاهم با دوستان بین المللی نمی بود، چگونه ممکن بوده می توانست، که این کشور روابط خود را با «حکومت طالبان» و «اضلاع متحده امریکا»، در دو یله جداگانه ترازو بگذارد.

درین مورد همچنان وکیل احمد متوکل اضافه می کند که: «ما هیچگاهی به او هدف اوساما بن لادن: نویسنده ( نخواهیم گفت که برود.» در کنفرانس مطبوعاتی، بر علاوه تذکر داده است، که «پاکستان براین موضوع نفوذ ندارد.» در جای دیگر متوکل اشاره می کند که: «او [اوساما بن لادن] از پاکستان نیست» درین گزارش مکرراً از روابط نزدیک بین دو جانب تذکر بعمل آمده، بار دیگر می خوانیم که «پاکستان یکی از سه کشور است» که «طالبان» را برسمیت شناخته است. درین دیدار، هر دو وزیر علاوه از موضوع «جنگ در افغانستان»، روی موضوع تجارت، قاچاق مواد مخدره و همکاری های اقتصادی مذاکره داشته اند.

در قسمت قبلی نمونه هایی از «اجیران جنگی» را که در صف «طالبان» در مراحل یا روزهای سقوط حکومت آنها، در سال ۲۰۰۱م در مطبوعات به نشر سپرده شده بود، به نمایش گذاشته شد. وقتی فشار های خارجی، در مورد، موجودیت افراد و حلقات «سازمانهای» «تروریستی» در قلمرو افغانستان تحت کنترول «طالبان» تشدید می یابد، «رهبان و مشاوران طالبان»، به «مانورها» و «تصامیم» تبلیغاتی دست می برند. مشابه با بهانه های مسدود نمودن، مکاتب «دختران»، که گویا «عمارت مکاتب برای دختران ندارند» و همچنان در مورد سائر اقدامات تباه کن مربوط به حیات اجتماعی - اقتصادی، همچو استدلال های، وقت یافت کننده را در پیش گرفته بودند. چنین موضعگیری های دور از حقیقت همیشه توسط اجیران و زیر دستان صورت می گیرد.

شدت جریانات جنگ در افغانستان در سال ۲۰۰۰م، نه تنها توجه مطبوعات را بخود جلب نموده بود، بلکه شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز با نگرانی، بیشتر اوضاع را تحت نظارت داشته است، که بیشتر از پیش، از ناحیه سهمگیری خارجیان در جنگ داخلی افغانستان، که خاصتاً در «صفوف طالبان» از چنین افراد یاد گردید است، نگرانی نگرانی خود را ابراز می داشته اند.

طوری که قبلاً نیز، در قسمت های مختلف از «نگرانی» های بین المللی، در رابطه با جنگ افغانستان سخن گفته شده است، روز شنبه تاریخ ۱۶ «سپتمبر» ۲۰۰۰م، با پخش این تصویر



خبر رسان «بی.بی.سی.»، می نویسد که «جنگ افغانستان منطقه را تهدید می کند.» در متن با تفصیل گزارش می دهد، که وزیرای خارجه «اضلاع متحده»، «روسیه» و شش کشور همسایه افغانستان، نگرانی جدی خود ها را به نسبت تشدید جنگ در افغانستان، و عواقب منفی برای انسانها، ابراز داشته اند. وزراء، بعد از مذاکرات دور میز

«مدور»، اعلامیه را هم صادر نموده اند. درین مباحثه «خانم مدلاین البرایت؟» (Madeleine Albright) وزیر خارجه اضلاع متحده امریکا، وزیر خارجه ایران «کمال خرازی؟» (Kamal Kharazi) – اولین همچو رویارویی بعد از ۲۰ سال، رخ داده است.

ارزیابی های این گروپ نشان داده است، که پروسه تقویت صلح و ثبات در افغانستان، تا بحال خیلی خوش آیند نبوده است. دو کشور پاکستان و ایران، مظنون به حمایت از جوانب متخاصم در جنگ داخلی درین کشور می باشند. در همین گزارش همچنان با نشر این تصویر، با وضع جنگ تماس گرفته، در پای تصویر می نویسد، که: «طالبان ساحات بیشتری را متصرف شده اند.»

سرمنشی سازمان ملل متحد، که ریاست جلسه را بدوش داشته است، طوری که درین گزارش می خوانیم، به وزرای



خارجه ابراز داشته است که: «پیشرفتهای اخیر ملیشه های طالب، مبین آنست که آنها ممکن تا هنوز «اشتباه آمیز مشغول مسابقه حل نظامی برای مسائل افغانستان باشند.»

در زیر تصویر «کوفی عنان» (Kofi Annan)، سرمنشی سازمان ملل متحد، نوشته شده است، که «آقای عنان بیم از آن دارد که جنگ ها، منطقه را به بی ثباتی خواهد کشاند. درین رابطه سرمنشی همچنان علاوه می کند، که «تسخیر تالقان توسط طالبان امکانی را بدست داده است، که مخالفین آنها، «جبهه متحد»، مناطق بیشتری را از

دست خواهند داد.» در عین زمان از قول «آقای عنان» گزارش می یابد، که «جنگ های اخیر هزاران غیر نظامی را مجبور ساخته اند تا از خانه های خود ها، دست به فرار زنند. این وضع موجود، بحران را در افغانستان بیشتر تشدید خواهد نمود.»

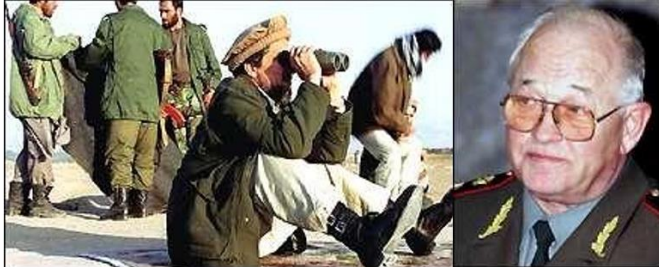
سرمنشی به صراحت اظهار می دارد، که این «منازعه تنها یک مسئله داخلی افغانی نیست، لیکن خطری رشد یابنده را برای ثبات خارج از آن بوجود آورده است.»

وزرای خارجه با ابراز نگرانی در باره تداوم جنگ، در عین زمان تأکید نموده اند، که «حل نظامی» وجود داشته نمی تواند. همه یکبار دیگر از جوانب درگیر در جنگ، خواستار «آتش بس» و آغاز مذاکرات صلح گردیده اند.

در گزارش آمده است: «وقتی سال گذشته، از آقای عنان سؤالی در مورد معنی و مفهوم ۲ + ۶، برای جست و جوی صلح در افغانستان مطرح گردیده بود، راهی را توضیح نموده بود، که اختلافات بین اعضای آن، فعالیت ها و تلاشهای سازمان ملل متحد را به دلسردی، می کشاند.» لیکن حال گزارشگر می نویسد، که «چنین دیده می شود که

سازمان ملل، معتقد است، که گروپ می تواند، نقش بیشتر فعال داشته باشند.»، این گرد همائی را یک «محفل مؤثر برای حل مسأله افغانستان» می شمارد. چنانچه قریب یکسال بعد، با تدویر کنفرانس «بن»، یک «حل»، قطعه بی برای بعضی ها «قسمی ویا نا مکمل» بوده است، توسط همین گروپ، در سازمان ملل متحد، براه افتاد.

همانطوری که سرمنشی اشاره نموده بود، منابع خبری به تاریخ ۲۰ «سپتمبر» ۲۰۰۰م، گزارش داده اند که طالبان یک منطقه دیگر، امام صاحب را تحت کنترل خویش در آورده اند. بر طبق اخبار در این منطقه بدون مقاومت قابل ملاحظه داخل شده اند، در همین منبع همچنان تذکر رفته است، که دو هفته قبل تالفان را تسخیر نموده اند.



وقتی به تاریخ ۳۰ «سپتمبر» ۲۰۰۰م خبر می رسد، «طالبان» نقطه دیگری ستراتیژیک، «فرخار» در شمال شرق «تخار» را اشغال نموده اند، گزارشگر می نویسد که حال احمد شاه مسعود تحت فشار قرار دارد، همچنان تذکر رفته است، که حال مسعود کمتر از ۱۰ فیصد خاک را در کنترل خود دارد. یکی از عوامل سریع پیشرفت «طالبان» را در شمال، سخنگوی قوای مخالفین، ب نام محمد حبیل گفته است که تعدادی از قومندانان به طالبان پیوسته اند. حال بقول خبر نگار، قوای طالبان، بسادگی می توانند، داخل بدخشان شوند.

سخنگوی خبر داده است، که احمد شاه مسعود، قومندان «اتحاد شمال»، ائتلاف چند گروپ ضد طالبان، تصمیم بر تشکیل یک «قومندانی نظامی جدید» را خبر داده است، که «بی.بی.سی.»، پنجشنبه تاریخ ۵ «اکتوبر» ۲۰۰۰م، می نویسد. از زبان سخنگوی مسعود، همین منبع خبر می دهد، که روز چهارشنبه ۴ «اکتوبر» ۲۰۰۰م، یعنی روز قبل رهبران گروپ ها، در شهر «مشهد» ایران، موافقت نموده اند که «رهبر گروپ ایتنی ازبک» که در خارج بسر می برد، باید فعالیت های نظامی را در افغانستان از سر بگیرد. در عین حال از توافق آنها مبنی بر اینکه، «مخالفین» باید، یک جبهه جدید جنگ را علیه قوای طالبان در شمالغرب افغانستان، «جائی که جنرال دوستم نفوذ دارد» و جائی که ظرفیت جمع آوری قوای جدید وجود دارد، باز نمایند. همچنان توافق بعمل آمده است، که یک «قومندان» دیگر «اسمعیل خان»، والی سابق هرات، باید یک جبهه نو جنگ را در افغانستان باز نماید، جائی که از نفوذ قابل ملاحظه برخوردار است.

خبر رسانی «بی.بی.سی.» به تاریخ ۲۶ «اکتوبر» ۲۰۰۰م با نشر تصویر احمد شاه مسعود، که در عنوان بالای عکس نوشته است: «طالبان به روسیه هوشدار می دهد.» در تفصیل خبر می نویسد: «طالبان حاکم در افغانستان به روسیه هوشدار داده است، در صورتی که از قوای مخالفین در شمال کشور حمایت نماید، عواقب وخیمی باخود خواهد داشت.» این تبصره به تعقیب دیدار وزیر دفاع روسیه، «ایگور سرگیف» (Igor Sergeyev) با قومندان مخالف طالبان، احمد شاه مسعود در پایتخت تاجیکستان، دوشنبه، بنشر رسیده است. در ادامه گفته شده است، که مسعود، قوای ضد «طالبان» را رهبری می کند، که فقط قسمت کمی خاک را تحت کنترل خود دارد. از زبان یکی از مقامات بالائی طالبان، بنام عبدالحی مطمئن، که این دیدار را مداخله دانسته است، گفته شده است که «روسیه باید مداخله در امور افغانستان را قطع نماید، در غیر آن، تداوم چنین عمل آنها، عواقب خطرناکی با خود خواهد داشت.»

همین سخنگوی طالبان بصراحت می گوید: «ما می توانیم، پرابلم های بی شماری را برای روسیه ایجاد کنیم...» از خلال صحبت وزیر دفاع روسیه با احمد شاه مسعود، همچنان تذکر داده می شود، که «آسیای میانه، آهسته آهسته به پایتخت تروریزم بین المللی، با افراطیت اسلامی مبدل گردیده، می خواهند نقشه منطقه را دوباره ترسیم نمایند.» در پای عکس «ایگور سرگیف»، نوشته شده است، که: «افغانستان مرکز تروریزم و مواد مخدره» در عین زمان ادعای همین وزیر دفاع را بیان می نماید که گویا گفته است، «رژیم طالبان در افغانستان، تروریزم اسلامی را در کشورهای همسایه تقویت می نمایند، که در پیوند با تجارت مواد مخدره به پیش برده می شود.» در ادامه همان افاده ایرا که از پای عکس وزیر دفاع نقل نموده بود، مکمل تر، بار دیگر بدین شکل نقل می کند: «افغانستان به مرکز تولید مواد مخدره و اسلحه مبدل گردیده است، که از داخل آسیای میانه، روسیه و بعد به اروپا، انتقال داده می شود.»

به تاریخ ۱۹ «اکتوبر» ۲۰۰۰م، «بی.بی.سی.سی.»، تحت عنوان: «افغانستان خطر برای آسیای میانه». در تفصیل می خوانیم: افغانستان متهم گردیده است، که بمثابه منبع اساسی بی ثباتی برای آسیای میانه شناخته شده است. این نتیجه گیری از جانب متخصصان ای که در کنفرانس بین المللی روی موضوع مواد مخدره و امنیت در منطقه، سهم گرفته اند، منتشر شده است. در بیانیه مقام بلند پایه سازمان ملل متحد، «پینو ارلاکچی؟» (Pino Arlacchi) که در ازبکستان بیان داشته است، گفته شده است که، ۲۵ فیصد تریاک جهان درین کشور تولید می گردد.

همین منبع «بی.بی.سی.»، گزارش می دهد که رهبران منطقه خیلی قبل از آن هوشدار داده اند، که افغانستان منبع بی ثباتی است و چندین مرتبه از مجامع بین المللی خواسته اند، تا در زمینه دست به عمل بزنند. وزیر خارجه قزاقستان «ایرلان ادیسف»، مدعی شده است، که «افغانها ملیشه ها را تعلیم می دهند تا به حملات تخریبی دست ببرند، همچنان از ترافیک مواد مخدره حمایت میکنند. در عین زمان در جهت پخش افراطیت اسلامی فعال اند.» به ادامه گفته شده است، که در ماه جولای «رهبر طالبان، ملا عمر، یک فرمان منع کشت کوکنار را صادر نمود.»

لیکن سازمان ملل متحد، در «سپتمبر» همانسال هنوز هم بجیت یکی از بزرگترین تولیدکننده تریاک در جهان شمرده می شود. طالبان تأکید نمودند، که «افغانستان یکی از فقیرترین کشورهای جهان بوده، دهقانان، نیازمند کمک بین المللی» می باشد، تا نبات یا حبوبات مفید عوض آن تعیین شود. در ۲۸ «اکتوبر» ۲۰۰۰م گزارش گردید که مقامات دولتی طالبان، ۲۵ لایراتوار تولید «هیروئین» را تخریب نموده اند.

بر اساس گزارش «کیتته کلارک» (Kate Clark) از کابل، روابط تلففونی بین افغانستان و ۱۳ کشور برقرار گردید. پنج روز قبل از آن، ۸ «اکتوبر» ۲۰۰۰م همین خبر رسانی «بی.بی.سی.سی.» از زبان سخنگوی طالبان، بنام عبدالحی مطمئن خبر می دهد، که اولین پرواز منظم بین افغانستان و «امارات عربی متحد» مطابق قرارداد امضاء شده، صورت گرفته است. بنابر تحریمی که سازمان ملل متحد، علیه «شرکت هوایی آریانا» بتصویب رسانیده است این شرکت، به کشور های عضو سازمان ملل متحد، اجازه پرواز را ندارد. این پرواز ها را یک شرکت هوایی شخصی، به نام «دولفین» که با «طالبان» قراردادی را امضاء نموده است، انجام می دهد.

ادامه دارد ...

\*\*\*\* \* \* \* \* \*

طالبان افغان چه بود، چه شد و چه خواهد شد! (قسمت ۱۸)